

Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for yderligere flygtningebestillinger.

(Beslutningsforslag nr. B 83).

Jeg skal i øvrigt henvise til forslaget tekst og de bemærkninger, som ledsager dette.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ændring af reglerne om mobilitetsfremmende ydelser m.v.).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 11/1 89. Første behandling 17/1 89. Betænkning 2/5 89. Anden behandling 9/5 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg giver ordet til den fungerende formand for Arbejdsmarkedsudvalget, hr. Søren B. Jørgensen.

Forhandling

Søren B. Jørgensen (S):

Jeg skal meddele, at efter at udvalget har behandlet lovforslaget mellem anden og tredje behandling, har vi under udvalgsbehandlingen stillet et skriftligt spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret.

Det har ikke givet anledning til, at partierne har ændret deres indstilling, hvorfor jeg skal meddele, at indstillingen er, at hele udvalget minus Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet anbefaler, at man stemmer for lovforslaget.

Kaj Poulsen (S):

Jeg er naturligvis enig med udvalgets næstformand, når han siger, at udvalget har stillet et spørgsmål, og at arbejdsministeren har svaret på det stillede spørgsmål, men hvad er så indholdet af det svar, vi har fået?

Indholdet af svaret er, at der ikke er givet noget svar på noget som helst, fordi arbejdsministeren ikke kan oplyse udvalget om, hvad det ændringsforslag, som blev vedtaget ved andenbehandlingen, rent faktisk betyder.

Ændringsforslaget ved andenbehandlingen betød jo, at annonceringsudgifter ikke mere kunne betales gennem de mobilitetsfremmende ydelser. Det synes vi i og for sig var rimeligt, men når man så ser på, hvad der i øvrigt står i begrundelsen for det forslag, som jo skal ligge til grund for administrationen af ordningen, så står der, at for at virksomheder kan få tilskud til informationsmøder, vil det være naturligt, at det drejer sig om besættelse af et vist antal stillinger, f.eks. mindst 6, står der. Jeg vil gerne vide, om den formulering betyder, at det skal være mindst 6, eller er det et tal, som senere kan ændres af arbejdsministeren? Altså, der er ikke aftalt noget, kan jeg forstå.

Det betyder jo – med den erhvervsstruktur, vi har i Danmark – at det er kun de meget store virksomheder, der vil have mulighed for at få tilskud til informationsmøder. Det synes vi er synd, og det synes vi er en forkert udgang.

Må jeg så i øvrigt sige om det lovforslag, som nu skal gennemføres, at vi ved forskellige spørgsmål i udvalget har forsøgt at få klarlagt, hvad de bemyndigelser, der er i forslaget, skal bruges til. Set ud fra forslaget og bemærkningerne til forslaget er der ingen tvivl om, at det er arbejdsdirektøren, der skal udarbejde nogle bemyndigelser, og når ordningen skal administreres lokalt, skal det ske ud fra nogle fastsatte økonomiske og fastsatte overordnede retningslinier.

Vi har forsøgt at få at vide, hvad det er for nogle fastsatte overordnede retningslinier, vi nu lovgiver om, men arbejdsministeren har været fuldstændig tillukket. Vi må selvfølgelig acceptere, at arbejdsministeren mener, at hans ministerium skal drives som en koncern. Men arbejdsministeren må altså være opmærksom på, at dette hus er demokratiets højborg, og når vi skal gennemføre nogle ting, så må det altså oplyses, hvad det er, der skal gennemføres. Når der står i loven, at der skal fastsættes retningslinier, så kan arbejdsministeren ikke bare gentagne gange til gentagne spørgsmål sige: Når det skal decentraliseres, så kan vi ikke fastlægge nogen retningslinier.

[Kaj Poulsen]

Nu har man altså gennemført et lovforslag om mobilitetsfremmende ydelser, og Folketinget aner ikke en snus om, hvad det skal bruges til, fordi det hele bygger på bemyndigelser. Det synes vi er betænkeligt.

Vi har i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg de sidste 2-3 år interesseret os for de mobilitetsfremmende ydelser. Hvilke problemer er det så, der har optaget Folketinget, der har optaget a-kasserne, der har optaget folk ude omkring? Et af vore problemer på området har været, at det stort set har været umuligt - og det har vi også fået bekræftet i bilag i udvalget, stort set bekræftet - for almindelige lønmodtagere, LO-lønmodtagere, at få mobilitetsfremmende ydelser, og det skal fortsætte efter den hidtidige administration. Det er også blevet bekræftet gennem spørgsmål i udvalget. De mobilitetsfremmende ydelser har stort set været anvendt til akademikere, til journalister og andre med specielle job. De flaskehalsproblemer, vi kan se, og som vi vil komme til at opleve måske allerede denne sommer, er der ikke taget højde for. Der er ikke foreslået nogen som helst løsning af det problem.

Hvad med problemet anvisning af arbejdskraft? Det skal ske på tværs af regionerne, som det har skullet hidtil. Vi har vel været enige om, at der har været problemer med den mobilitetsfremmende ydelse, at den har været så stiv i systemerne, at det ikke har været muligt at anvise arbejdskraft fra Skagen til Hobro ved hjælp af mobilitetsfremmende ydelser, fordi det ligger inden for samme region, men godt fra Hobro til Randers. Der er ikke løst nogen problemer på dette område.

Hvad med skatte spørgsmålet, som har været til debat i Folketinget flere gange, de tilfælde, hvor lønmodtagere får en mobilitetsfremmende ydelse på f.eks. 30.000 kr. i forbindelse med flytning fra det ene område af landet til det andet? Det er lønmodtageren selvfølgelig glad for. Men når året er omme, så kommer der en ekstraregning fra skattefar, der siger: Nu skal der afleveres godt 15.000 af de her kroner. Ingen problemer overhovedet er løst i dette forslag. Ingen.

Derfor synes vi, at det er en skam, at regeringen har kunnet slæbe sig et flertal hjem, uden at man har forsøgt at løse nogen af de problemer, vi alle sammen godt ved der er omkring de mobilitetsfremmende ydelser. Og det, der er end-

nu værre, er, at regeringen har kunnet slæbe SF med til dette til discountpriser. Vi synes faktisk, det er en skam. Vi kunne have løst problemer. SF lægger stemmer til et lovforslag, som ingen problemer løser, men som giver arbejdsministeren en fjer i hatten, for nu har han fået gennemført et forslag, som ikke hjælper noget på nogen af de problemer, vi har på det mobilitetsfremmende område.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det er korrekt, at det spørgsmål, der blev stillet tirsdag eftermiddag, kunne vi ikke besvare inden udvalgs mødet onsdag formiddag. Men vi har i løbet af dagen i går fra Arbejdsmarkedsnævnet på Fyn, som vi betragter som værende rimeligt repræsentativt, indhentet oplysninger til yderligere besvarelse af spørgsmålet, og vi har her til morgen kl. 9 afleveret det supplerende svar i Folketingssekretariatet, men da hr. Kaj Poulsen åbenbart ikke har fået svaret i hænde, vil jeg gerne her give konklusionerne, således at de kan indgå i debatten.

Det ligger sådan, at man på Fyn i 1987 og 1988 i alt har modtaget 352 ordrer på 6 eller flere ansatte. Ud af de 352 er de 283 ordrer fra virksomheder med mindre end 100 ansatte. Der er yderligere 28 ordrer fra virksomheder mellem 100 og 200 ansatte. Så man kan vel sige, at 311 ud af de 352 ordrer er fra små eller mellemstore virksomheder. Hvis man ser på antallet af ordrer fra store virksomheder, så ved jeg ikke, hvor vi skal sætte grænsen, men hvis grænsen f.eks. er fra 500 ansatte og opefter, så er 29 ordrer eller mindre end 10 pct. af samtlige ordrer fra virksomheder med mere end 500 ansatte.

Vi har altså givet disse supplerende oplysninger her til morgen. De viser, at de fleste ordrer på Fyn, et område, som vi betragter som repræsentativt, er fra små og mellemstore virksomheder, og Arbejdsdirektoratet har lavet det skøn, at der i alt på landsplan i 1987 og i 1988 er afgivet ordrer på 6 stillinger eller mere i 2.132 tilfælde i 1987 og i 1.697 tilfælde i 1988.

Jeg synes, disse konkrete oplysninger skulle indgå i debatten på nuværende tidspunkt.

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu er det jo ikke så tit, der udtrykkes pæne ord partierne imellem her fra talerstolen, men alligevel føler jeg trang til at sige: Anerkendes den, der anerkendes bør.

[Pia Christmas-Møller]

Til hr. Kaj Poulsens mesterlige sving med kagerullen må jeg sige, at hans kunstneriske evner ikke forringes af den situation, som opstår, når Socialdemokratiet bliver trængt af SF i det saglige og fordomsfrie arbejde her i Folketinget. Mere kan jeg ikke anstrenge mig til at anerkende hr. Kaj Poulsen for i denne sag.

Jeg føler derimod, at der er lejlighed til at anerkende indsatsen fra SF – ikke mindst fra SF's ordfører, fru Lilli Gyldenkilde. SF har i mine øjne deltaget på en konstruktiv og fordomsfri måde i dette arbejde. På baggrund af den indsats har vi fundet frem til at fremsætte et forslag til ændring af det af arbejdsministeren oprindeligt stillede forslag, som vi kan støtte.

Sagen er, at indholdet i denne lovgivning drejer sig om en væsentlig forenkling og en væsentlig decentralisering med henblik på at sikre større effektivitet for de samme midler.

Det er jo sådan, at Socialdemokratiet ofte taler om decentralisering og selvforvaltning og lignende, i alt fald på det seneste, men når det kommer til den daglige indsats og den daglige lovgivning, har man utrolig vanskeligt ved at tage konsekvensen af disse fine ord. Man vil frygtelig gerne lovgive fra centralt hold ud i detaljen; man vil meget nødtigt overlade ansvar og forpligtelser til nogen andre. Det er vi i Det Konservative Folkeparti ikke bange for. Vi mener tværtimod, at det er vejen frem, og derfor er vi glade for, at det kunne lykkes at komme igennem med dette lovforslag, så man i højere grad kan forvalte beløbene og midlerne til mobilitetsfremme regionalt.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu er det jo sådan i politik, at man kan blive rost ihjel af dem, som ikke plejer at rose én; jeg er temmelig sikker på, at det ikke var fru Pia Christmas-Møllers mening, det kender jeg hende for godt til.

Men jeg vil så til gengæld tage fat i noget af det, som hr. Kaj Poulsen sagde. Hr. Kaj Poulsen sagde afslutningsvis, at han ikke forstod, at SF gik med til dette. Jeg må sige, at dette er et meget lille forslag. Det er et forsøg på at gøre nogle ting bedre, end de er i dag, og det mener jeg at de bliver; der bliver bedre muligheder.

Vi er alle sammen helt på det rene med, at tidligere har det især været højtuddannede, der har brugt muligheden for mobilitetsydelse, men der skal ikke være tvivl om, at vore bestræ-

belser går på, at de, som vi kalder ufaglærte og specialarbejdere, også skal have den mulighed, at hvis de finder sig et arbejde et andet sted end dér, hvor de bor, skal de kunne få hjælp til at flytte.

Hr. Kaj Poulsen kan ryste på hovedet, lige så meget han vil – jeg kan jo håbe, at det kan hjælpe, når tingene bliver rystet lidt – for det er det, der er vore bestræbelser. Det står i lovforslaget, det står i bemærkningerne, og det har i hvert fald været SF's bestræbelser under alle omstændigheder.

Må jeg så også sige, at når hr. Kaj Poulsen siger, at vi går blinde ind i dette, og at vi ikke ved, hvad det er, vi stemmer for, så er det jo – ja, nu skal vi passe på forretningsordenen her, men det er det, man herinde kan kalde en sandhed med visse modifikationer, for selvfølgelig ved vi, hvad det er, vi er gået ind i.

Vi ved godt, at der skal udarbejdes nogle retningslinjer for, hvordan dette skal administreres. Men jeg må da også sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg går temmelig meget ud fra, at retningslinjerne for dette forslag vil blive forhandlet med Landsarbejdsnævnet, som man plejer, og blive forelagt de parter, som nu har stemt for forslaget. Jeg er temmelig sikker på, at det vil vi klare betydelig hurtigere, end man har klaret de bekendtgørelser og de regler, der skulle udarbejdes for administrationen af det forslag, som blev vedtaget med Socialdemokratiets stemmer den 18. december 1988, og som omhandlede de langtidsløse. Mig bekendt er der stadig væk ganske åbne huller i det arbejde, som ikke er blevet dækket ordentligt.

Her er tale om et meget lille beløb, det erkender jeg. Her er tale om, at vi skal se, om det kan blive en succes. Jeg skal så være den første til at komme til hr. Kaj Poulsen og Socialdemokratiet og spørge: Skal vi ikke prøve at lave et fælles forslag om, at vi får flere penge sat af her? For hvis det viser sig, at det er en succes, skal vi selvfølgelig have sat nogle flere penge af. Og ifølge forslaget her kan pengene komme to steder fra. De kan komme udefra, lokalt, og de kan komme herindefra. Jeg ser selvfølgelig helst, at det bliver herindefra, men lad os tale om det, når den tid kommer, for jeg tror, det bliver en succes, og at man får bedre muligheder for mobilitet.

Må jeg sige med hensyn til ændringsforslaget om, at annonceringen skulle udgå, at vi stillede

[Lilli Gyldenkilde]

det, fordi vi ikke syntes, at private virksomheders annoncering skulle betales af disse penge, men hvis en virksomhed søger f.eks. 6 ledige og ikke kan få dem i det pågældende område, fordi der ikke er arbejdskraft til rådighed, er det da i orden, at der er mulighed for at rejse til en anden region, lave et informationsmøde på arbejdsformidlingen, eller hvor ved jeg, og så ad den vej skaffe sig arbejdskraften, og samtidig kommer 6 ledige jo i arbejde. Hr. Kaj Poulsen skal ikke tvivle om, at det, jeg ønsker, er, at der kommer flest muligt i arbejde.

Jeg skal også sige, at vi med dette opfylder et andet formål, som for mig er utrolig vigtigt. Det er sådan i dag, at arbejdsformidlingen ikke bruges i videre udstrækning af virksomhedsejerne – de annoncerer selv i aviserne. Der er masser af job, som aldrig når til arbejdsformidlingen. Ved nu at give denne mulighed for at blive hjulpet i gang med at introducere, at man har nogle job, har vi mulighed for at få flere job anmeldt til arbejdsformidlingen. Det har været mit og SF's andet formål med dette.

Jeg skal jo, som man kan høre, anbefale, at forslaget vedtages. Jeg ved godt – det skal jeg da medgive hr. Kaj Poulsen – at vi ikke har fået igennem, at de midler, man eventuelt får, bliver fritaget for beskatning. Men jeg mener faktisk, at det er en sag, vi kan arbejde videre med i det relevante udvalg, for det har vi jo ikke kunnet arbejde særlig seriøst med i Arbejdsmarkedsudvalget.

Tro endelig ikke, at der ikke er ting, vi kan arbejde videre med, hr. Kaj Poulsen, endda i fællesskab, og jeg havde gerne set, at vi i det hele taget i fællesskab havde arbejdet med denne sag – tro ikke andet! Vi vil være de første til at komme og sige: Skal vi ikke prøve i fællesskab at komme videre med dette? Det er en meget lille sag og et meget lille beløb, der er tale om, så kan vi ikke nå dertil, at man, når man ved en flytning får dette tilskud, kan blive fri for at blive beskattet af det? Det vil jeg meget gerne arbejde videre med, og hvis det bl.a. er noget sådant, der ligger bag hr. Glistrups afvisning af forslaget – hvilket jeg ikke helt tror, men hvis det er det – er der flertal for, at vi hurtigt kan få den sag på plads. Men jeg tvivler på, at det er det, der ligger bag Fremskridtspartiets afvisning.

Jeg skal anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Kaj Poulsen (S):

Først vil jeg selvfølgelig gerne sige, at jeg udmærket forstår, at fru Lilli Gyldenkilde ikke bryder sig om den ros, der bliver givet fra Det Konservative Folkepartis side, men jeg skal da indrømme, at hvis vi kunne få stillet SF's stemmer til rådighed i Socialdemokratiet lige så billigt, som det er sket her, ville vi såmænd også nok udtrykke den samme ros. Men jeg forstår godt utilpasheden ved det.

Må jeg så sige, at jeg godt kunne tænke mig at få forklaret, hvad det er, der giver LO-arbejderne bedre muligheder for at blive omfattet af denne lov. Jeg ved godt, at ministeren har svaret, at det får de, men når man så i andre svar skriver, at det faktisk er de gældende retningslinjer, man skal bruge ude omkring, men at LO-arbejderne skal have bedre muligheder, hvad så?

Vi ville gerne have løst nogle problemer med dette forslag, ikke ministerens problem med at skaffe flertal, det er ministerens og ikke Socialdemokratiets problem, men problemer omkring mobilitetsfremmende ydelser.

Jeg vil gerne tilføje, at Socialdemokratiet ikke havde forestillet sig, at det havde været muligt at finde store ekstrabeløb til dette område. Jeg tror, at vi alle kunne have ønsket at få afsat flere penge til mobilitetsfremmende ydelser; jeg tror såmænd også, at vi bliver nødt til at gøre det i løbet af et par år. Men der er nogle problemer, vi kunne have løst for utrolig beskedne beløb, som ikke engang kunne registreres på finansloven, hvis man havde prøvet at løse de reelle problemer omkring mobilitetsfremmende ydelser og ikke bare arbejdsministerens problem med at få et flertal.

Så vil jeg gerne sige, at jeg selvfølgelig takker for de oplysninger, arbejdsministeren gav om, hvor mange ordrer der er indgået til arbejdsformidlingen på Fyn. Det synes jeg er utrolig overraskende tal, og det betyder så i hvert fald, at tilføjelsen i bemærkningerne ikke vil have den virkning, som jeg frygtede. Men jeg synes nok, at vi på baggrund af det papir, som desværre ikke er delt rundt endnu, men som ministeren har været så venlig at stille til rådighed for mig, må undersøge – for det fremgår ikke af det – om der er tale om, at der er besat 6 stillinger, eller der eksempelvis har været virksomheder, der har anmodet om at få 6 mennesker – ikke anvist, men henvist, for man kan jo godt nøjes med ba-

[Kaj Poulsen]

re at ansætte én, selv om man har fået henvist 6 mennesker. Jeg synes, vi efterfølgende skal bruge lidt tid på at finde ud af, hvad dette drejer sig om.

Hvis ministerens svar er dybtgående og udtryk for det, der har ligget i vort spørgsmål, må vi sige, at så er vores frygt på området ubegrundet. Men lad os dyrke det lidt videre, for vi synes faktisk, det ville være en skam, hvis det kun er A.P. Møller, ØK og F. L. Smidth, der skulle have gavn af denne lovgivning. De får såmænd nok af industriministeren, som har tagselvkasjer på de områder.

Til sidst skal jeg sige – for det er godt at tale om andre ting end det, det drejer sig om, når man er lidt i klemme – at arbejdstilbudsloven blev gennemført, og at det har været et kæmpe-mæssigt lovkompleks. Arbejdsministeren og ministeriet har arbejdet utrolig hårdt, og Landsarbejdsnævnet har haft møde hver eneste uge, tror jeg, for at klare de problemer, der ligger på området. Vi forstår udmærket godt, at der er nogle, der kan skoses for, at det ikke er færdigt endnu. Men på den anden side er det så kompliceret et forslag, at der naturligvis kan udtrykkes forståelse for, at det er kommet sent i gang. Men jeg vil også godt sige, at det selvfølgelig var ønskeligt, at vi, når vi har gennemført et forslag, kunne udsende en bekendtgørelse dagen efter. Sådan var det ikke i den situation, desværre; det skal arbejdsministeren alene ikke lastes for, det er selvfølgelig også Socialdemokratiets ansvar. Men arbejdstilbudsloven løser nogle problemer, det gør dette forslag ikke.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg er glad for den sidste bemærkning fra hr. Kaj Poulsens side, for jeg havde ikke ønske om at skose nogen, hr. Kaj Poulsen. Jeg er ærgerlig over, at vi ikke kunne have arbejdet sammen om dette og måske have fået det bedre. Men det, der er sket i hele denne debat, er jo, at SF er blevet skoset, fordi det er gået med til det, og så spurgte jeg, hvordan det kunne være, at man ikke tror, at Landsarbejdsnævnet vil være i stand til og være med til at udarbejde disse retningslinjer for et forslag, som er et meget, meget lille forslag i forhold til det store, som blev vedtaget i december 1988, og som beklageligvis har givet visse vanskeligheder, hvilket jeg hverken skal skose eller håne nogen for.

Hr. Kaj Poulsen spørger, hvor der står noget som helst om, at dette skal blive til gavn for bl.a. specialarbejdere og kvindelige arbejdere. Det står faktisk i bemærkningerne til forslaget. Jeg har kun 2 minutter endnu, så jeg kan ikke nå at læse det op, men det står der faktisk i bemærkningerne. Jeg er umådelig glad for, at vi nu får diskussionen her fra talerstolen, for jeg ved godt, at når man skal udarbejde retningslinjer, sætter man sig ned – ikke nok med at man læser forslaget, betænkningen, det vedtagne forslag, men man læser også debatten. Derfor er det godt, at vi nu har haft en debat om dette punkt, for nu må det være klart – og jeg håber, at ministeren vil bekræfte det – at der skal være tale om, at det, vi kalder ganske almindelige mennesker, og ikke kun akademikere skal kunne få de mobilitetsydelse, som dette forslag handler om.

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu vidste jeg godt i forvejen, at det altid er problematisk at udsende roser til hinanden i politik, ingen tvivl om den sag. Men jeg troede måske nok alligevel, at det var mest generende for de politikere, der var knap så velfunderede. Jeg mener, at i politik gælder den regel, at er man en smule usikker på sit standpunkt, bliver man lidt sikrere, i det øjeblik man bliver heftigt angrebet af sine sædvanlige modstandere. Jeg havde ikke forestillet mig, at det gjorde sig gældende for Socialdemokratiet i denne sag.

I øvrigt vil jeg sige, at vi gerne ville have haft et lige så konstruktivt samarbejde med Socialdemokratiet i denne sag. Det undrer mig, at Socialdemokratiet så kategorisk afviser forslaget uden overhovedet at have stillet nogen ændringsforslag eller lignende, det synes jeg er lidt trist, men jeg vil for god ordens skyld endnu en gang gentage, at jeg synes, det er et væsentligt træk ved Folketingets arbejde, når vi kan samarbejde på et sagligt grundlag uden smålig skellen til almindelig mudderkastning.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi en gang imellem kan gå direkte til sagens kerne og forholde os til den, uanset hvad vi i øvrigt har af partipolitisk propaganda til brug for valgkampe.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det var dog en interessant bemærkning, den sidste. Hvad er det for en valgkamp, hvornår

[Kaj Poulsen]

kommer den? Er det sådan lige op over, siden det ligefrem skal bemærkes her?

Socialdemokratiet har taget stilling til dette spørgsmål ud fra nogle kriterier, som vi vidste at der var problemer med. Vi vidste, at der var problemer med denne lovgivning. Arbejdsministeren har vidst det i 2 år, og jeg mener, at arbejdsministeren endda har haft nedsat et udvalg for at få løst nogle af dem.

Vi har ikke stillet ændringsforslag til dette lovforslag, for vi mener ikke, det løser nogen problemer. Det løser ingen af de problemer, der er på området mobilitetsfremmende ydelser. Det har vi også meddelt, og derfor er det et grundlæggende forkert forslag. Men vi har dog skrevet i vores betænkning, at vi isoleret set godt kunne støtte udlægningen til regionerne, men at der måtte være nogle andre kriterier for, hvordan det skulle administreres, og det er det, vi ikke har kunnet få noget at vide om.

Arbejdsministeren svarer, at når man vil decentralisere, kan man ikke fastlægge på forhånd fra centralt hold, hvad det er for nogle kriterier, der skal gælde. Altså: Folketinget må lukke øjnene og sige ja til arbejdsministerens tankegang – hvis arbejdsministeren har nogen tankegang, det ved jeg ikke, men det er det, vi må, og det bryder vi os ikke om.

Må jeg så sige til fru Lilli Gyldenkilde til sidst, at jeg ikke forstår, at man kan udtrykke ærgrelse over, at vi ikke har kunnet samarbejde om det her. Socialdemokratiet fik at vide, efter at SF havde lavet forlig med regeringen, at nu var det lavet. Vi undrede os, og vi var kede af, at det skete til discountpriser, og at der ikke blev løst nogen problemer. Det er det, der er galt med det her.

Hvis det var sådan, at SF ikke vidste, hvad Socialdemokratiets holdning til det her var, kunne man jo have taget førstebanen og set, hvad Socialdemokratiet mente var problemerne. Vi mente også – således som SF har fået gennemført det – at det var et problem, at vi skulle til at dele ud af disse sparsomme midler til virksomhederne. Det har SF fået løst, men ikke et af de grundlæggende problemer for lønmodtagerne.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Så tror jeg det nærmer sig afslutningen for de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Ja, det gør det naturligvis, for vi skal jo ikke stå her og diskutere, hvornår vi har ringet til hinanden, og hvornår vi har talt med hinanden. Men der forelå ved første behandling en tydelig opfordring til Socialdemokratiet fra SF's side, da vi havde udtrykt, at vi var meget enige i det, der var foreslået her. Vi ville gerne være med til at udlægge det til arbejdsmarkedsnævnene, for vi tror på, at lokalsamfundene godt kan lave noget selv, uden at de skal have hvert evig eneste ord skrevet ned på et stykke papir.

Det er jo dér, den store forskel er, og den diskussion vil vi få igen om en uges tid, når vi skal drøfte sagen om de selvstændige, og hvilke muligheder de får.

Det handler om at turde tro på mennesker, og det tør hr. Kaj Poulsen ikke. Alt skal skrives ned.

Og så skal jeg for god ordens skyld, fordi jeg ønsker, at Socialdemokraterne skal vide det, sige, at man ikke skal løbe på den limpind, at vi ikke har forsøgt at få Socialdemokratiet i tale. Jeg har ved to lejligheder bedt hr. Kaj Poulsen om, at vi skulle tale sammen om denne sag; det var der ikke tid til. Jeg har ved fire lejligheder ringet, og i min desperation underrettede jeg til sidst hr. Nyrup Rasmussen.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil gerne sige om forslaget som helhed, at det er rigtigt nok, at man kan sige, at det ikke er noget stort forslag; men det er faktisk et forslag, der løser nogle problemer.

Jeg synes også godt, man kan sige, at diskussionen understreger, hvad vi vil få af problemer i fremtiden i forbindelse med decentralisering og regionalisering, for det problem, som hr. Kaj Poulsen har, er jo et problem, som Socialdemokratiet og hr. Kaj Poulsen vil få igen og igen, når vi i større grad skal decentralisere, i større grad skal lave selvforvaltning ude i regionerne; når vi skal have tillid til, at de mennesker, der sidder ude i regionerne, skal træffe beslutninger på vore vegne, så skal vi ikke binde det ind forfra og bagfra med hensyn til, hvilke beslutninger de kan træffe.

Men jeg vil godt understrege, at en af grundene til, at jeg mener, jeg kan svare bekræftende på det spørgsmål, der er blevet rejst omkring dette, at ganske almindelige mennesker kan få

[Arbejdsministeren]

større støtte i fremtiden, er, at lovforslagets § 17 jo siger, at de regler, der skal fastsættes centralt, skal fastsættes efter forhandling med Landsarbejdsnævnet. I Landsarbejdsnævnet sidder som bekendt lønmodtagernes organisationer, og Landsarbejdsnævnet med lønmodtagernes organisationer har jo sagt om lovforslaget:

»Der var i nævnet stort set enighed om, at de nugældende regler ikke virker hensigtsmæssigt, og hovedorganisationernes repræsentanter gav udtryk for, at de var positive over for de foreslåede radikale ændringer, og at disse nok ville få en bedre effekt for fremme af den geografiske mobilitet, samtidig med at de regionale arbejdsmarkedsnævne fik et nyt instrument til fremme af den regionale arbejdsmarkedspolitik.«

Hvem er det så, der står for den regionale arbejdsmarkedspolitik? Ja, det er jo altså i høj grad de lokale nævne, hvor også lønmodtagernes organisationer sidder sammen med arbejdsgiverne. Det er de lokale lønmodtagere og de lokale arbejdsgivere, og jeg tillader mig altså at have tillid til, at de sammen med vores forvaltningsfolk kan udmønte disse regler på en måde, som er i overensstemmelse med flertallets hensigt.

Jeg er selvfølgelig tilfreds med, at hr. Kaj Poulsen kvitterede for det svar, der blev givet. Når lovforslaget er vedtaget og vi skal til at gennemføre det, er jeg selvfølgelig helt indstillet på at besvare supplerende spørgsmål – sådan som hr. Kaj Poulsen nævnte han gerne ville – med hensyn til, hvordan denne type ting virker i praksis, og hvad vi har af nuværende konkrete resultater.

Til fru Lilli Gyldenkilde skal jeg blot understrege, at § 17-regelsættet, som jeg lige nævnte, skal forhandles med Landsarbejdsnævnet. Når det så er forhandlet med Landsarbejdsnævnet, er det selvfølgelig sædvanlig praksis, at det er arbejdsministerens administrative ansvar at gennemføre det i overensstemmelse med lovgivning og regelsæt.

Men det er lige så klart, at når et parti, som har været med til at levere flertallet for et lovforslag, udtrykker ønske om, at man, inden reglerne bliver sendt ud, får lejlighed til at kigge på dem, er jeg indstillet på at kvittere for det og sørge for, at det parti, der måtte bede om det, får mulighed for at kigge på reglerne, inden de bliver sendt ud.

Det tilbud skal jeg også lade gå videre til CD og Kristeligt Folkeparti, for der er jo igen tale om, at vi på arbejdsmarkedspolitikens område har et bredt flertal i Folketinget, hvor 6 af Folketingets partier står bag lovgivningen. Jeg kan godt lide at have brede flertal på arbejdsmarkedspolitikens område. Jeg havde håbet, at Socialdemokraterne også ville have været med. Det gik ikke denne gang; det håber jeg at det gør næste gang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 67 stemmer (KF, SF, V, RV, CD og KRF) mod 50 (S og FP).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om naturforvaltning.

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).

(Fremsat 17/11 88. Første behandling 29/11 88. Betænkning 19/4 89. Anden behandling 27/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Knud Lind (FP):

Det Konservative Folkeparti vil værne og udbygge den private ejendomsret. »Vi afviser pressionsgruppers forsøg på udnyttelse og misbrug af miljøbestemmelserne.« Disse smukke og rigtige ord vedtog Det Konservative Folkeparti på landsrådsmødet den 6. september 1981. Man kaldte det »En fremtid i frihed«.

Venstres tidligere landbrugsminister fulgte godt med, da han udtalte, at det vigtigste er at skaffe vilkår for landbrugserhvervet, som gør det muligt for ejere og brugere af landbrugsjendomme selv at træffe de fornødne drifts-